РЕПУБЛИКА СРПСКА ФИСКАЛНИ САВЈЕТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

REPUBLIKA SRPSKA FISKALNI SAVJET REPUBLIKE SRPSKE

Трг Републике Српске 8/XIII, Бања Лука, телефон: 051/303-234, факс: 051/303-235, e-mail: kabinet@fiskalnisavjetrs.net

Број: 27.1-40-132/19

Дана, 15. октобра 2019 године

На основу члана 22. став 3. и члана 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, даје

мишљење

на Приједлог ребаланса буџета Републике Српске за 2019. годину – по хитном поступку

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској, чланом 19. став 2. тачка 1., (Службени гласник Републике Српске", број 94/15 и 62/18) утврђено је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење и анализе Народној скупштини на нацрт и приједлог буџета и ребаланса буџета и економске политике, односно програма економских реформи.

Истим Законом, чланом 10. став 1., утврђено је да одговорно лице приликом достављања на усвајање буџета, односно ребаланса буџета Републике Српске, има обавезу да под пуном материјалном и кривичном одговорношћу достави потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности. Будући да су одговорна лица свих корисника буџета Републике Српске доставила потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности Народна скупштина Републике Српске може разматрати Приједлог Ребаланса буџета Републике Српске за 2019. годину.

У складу са претходно наведеним, Фискални савјет Републике Српске је на сједници одржаној 15. октобра 2019. године анлизирао Приједлог Ребаланса буџета Републике Српске за 2019. годину – по хитном поступку (у даљем тексту: Ребаланс буџета).

Разлог за доношење Ребаланса Буџета налази се у порасту остварења буџетских прихода и измјене у структури расхода.

Приједлогом Ребаланса буџета за 2019. годину предвиђено је повећање укупних буџетских прихода за 1,9%, односно 52,4 милиона КМ. Повећање буџетских прихода у највећој мјери резултат је повећања пореских прихода за 1,5% или за око 40 милиона КМ. Повећању укупних пореских прихода допринио је раст свих пореских прихода.

Процентуално значајно повећање од 5% остварено је и код непореских прихода, али будући да исти у укупним буџетским приходима заузимају тек 8%, ово повећање са већим номиналним износом од 10,8 милиона КМ не утиче значајно на остварење укупних буџетских прихода, као што је случај са остварењем пореских прихода. На бази анализа остварења појединих врста прихода за 8 мјесеци 2019. године и макроекономских кретања, пројекције прихода предвиђених Ребалансом буџета за 2019. годину се могу оцијенити реалним.

Ребаланс буџета за 2019. годину предвиђа повећање укупних буџетских расхода за око 1%, односно за 25,4 милиона КМ више у односу на Буџет 2019. године.

Најзначајније промјене на страни расхода односе се на повећање расхода за лична примања за око 1%, односно за 7,3 милиона КМ који је резултат обрачуна додатне накнаде полицијским службеницима са средњом и вишом стручном спремом, припадницима специјалне полиције у Специјалној антитерористичкој јединици са средњом стручном спремом, као и плате студија и тужилаца који раде на предметима ратних злочина, а чије су плате и накнаде из радног односа до октобра 2019. године финансиране из средстава ИПА 2013, а од октобра 2019. године биће финансиране из буџетских средстава. Претходно наведено посебно треба имати у виду приликом планирања Буџета за 2020. годину, с обзиром да је наведено повећање расхода резултат Законом прописаних права и као такво представља сталну категорију расхода.

На повећање укупних буџетских расхода предвиђених Ребалансом буџета за 2019. годину утицаће и повећање расхода по основу коришћења роба и услуга за 1,9%, односно за 2,1 милион КМ. Иако раст ове врсте расхода не утиче у значајној мјери на укупно повећање расхода, неопходно је исте у будућности ограничити, а све у циљу ефикаснијег управљања буџетом.

Такође, Ребалансом буџета за 2019. годину предвиђено је повећање на позицији грантова за око 20% или тачније 7,9 милиона КМ у односу на планирана средства Буџетом 2019. године. Поред тога, на значајно повећање расхода за нешто више од 1% или 12 милиона КМ у односу на Буџет 2019. године, утицала је и донешена Одлука о ванредном усклађивању општег бода и пензија чија је примјена почела 01.07.2019. године, али и трансфери који су у односу на Буџет из 2019. године већи за 6,5%, односно 11,4 милиона КМ, што такође треба имати у виду приликом планирања Буџета за 2020. годину. Овакав раст грантова и трансфера уз истовремено стагнирање субвенција јача социјалну категорију буџета, али је поред тога у будућности неопходно водити рачуна и о развојној компоненти Буџета.

Ребаланс буцета за 2019. годину доноси увећање и на позицији издатака за нефинансијску имовину за 20,8%, односно 16,7 милиона КМ што је резултат закључака Владе Републике Српске донесених у току 2019. године.

Предложени Ребаланс Буџета за 2019. годину пројектује буџетски суфицит у износу од 67,6 милиона КМ који је у потпуности усаглашен са нето финансирањем. Планирани буџетски суфицит, Ребалансом за 2019. годину, предвиђен је за покриће дугова према домаћим и страним кредиторима за директне и индиректне обавезе Републике Српске и покриће дугорочних зајмова од међународних финансијских институција.

Фискални савјет Републике Српске сматра да је за ефикасније планирање буџета неопходно имати у виду промјене прописа које имају утицај на јавне финансије, односно исте је неопходно доносити на начин да ступање на снагу буде усклађено са почетком буџетске године. Претходно наведено односи се и на планирање инвестиција које се финансирају из Буџета.

Поред тога, значајне промјене у структури расхода које доноси Ребаланс буџета за 2019. годину такође упућују на потребу усклађивања начина планирања буџета, али и усклађивања јавне потрошње са укупним буџетским процесом.

Иако је Ребалансом буџета за 2019. годину предвиђено повећање суфицита за око 11 милиона КМ у односу на Буџет за 2019. годину, препорука Фискалног савјета Републике Српске је да при реализацији истог до краја фискалне године неопходно имати у виду теденцију стварања дефицита на фондовима прихода по посебним прописима, грантова, средстава од приватизације и сукцесије и фонда за посебне пројекте.

ПРЕДСЈЕДНИК ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА Проф. др Миленко Крајишник